

Det forekommer mig saaledes ganske besynderligt, at denne Statsciendom har faaet Lov til at forfalde i den Grad, og det er endnu meget mere besynderligt, at man, naar den i mange Aar har været brugt som Institut og som Opholdssted og Opdragelsesanstalt for disse Børn, nu pludselig paa en Gang kræver en saa enorm Sum som 38,000 Kr. til derfor at ombygge Stuebygningen. Dette stadfæster i høieste Grad den Tanke, jeg har over for den Slags Ting, nemlig den, at, er der nogen Personlighed, som mindre er stiftet til at have slige Ting under Hænder, saa er det den Slags Personligheder, man kalder Stater. Det er ikke Staternes Opgave at være Eier af og Driftsherre for Opdragelsesanstalter; det er en fuldstændig Misforstaaelse, naar det sker, og Intet bekræfter dette mere end det Forhold, som her kommer for Dagen. Det er mig bevidst fra mange Aar tilbage, at Høglidgaard har været drevet under meget uheldige Forhold; men det faldt mig aldrig ind, at det var en Statsciendom. Ikke desto mindre er den det, og den har dog bestandig maattet kæmpe med den sørgeligste fattigdom, indtil den nu paa en Gang skal forgyldes. Nu skal der opføres en Bygning, som i Pragt og Herlighed aldeles ikke svarer til det, hvortil den er bestemt. Dette er i Almindelighed den Gang, Forholdet tager, naar saadanne Ting skulle gjøres af Staten. Det Die, som skulde være det styrende paa et saadant Sted, skal være nærværende; men det er Statens Die saa sjældent; det er ikke nærværende i saadanne smaa Kroge. Jeg vil derfor henstille til den ærede Indenrigsminister, om det ikke, før Staten anvender disse 38,000 Kr., skulde være meget hensigtsmæssigere at lade dette Institut gaa over i private Hænder, men samtidig dermed at give det en saadan Medgift med paa Veien, at man fra Statens Side kunde have Samvittigheden frelst og Bevidstheden om ikke at have ødelagt det. Fra min Side skulde der Intet være til Hinders for at medgive dette Institut en saadan Bevilling, saa snart vi blot kunde blive af dermed med det Samme. Hvis man vil indvende, at det er et af disse Institutter, hvor det kommer an paa at fæle ulykkelige Børn, maa jeg bemærke, at der i ikke ligger nogen Grund til, at Staten skulde være mere forpligtet til at drive det end andre Institutter. Desuden have vi et andet Institut her i Landet af samme Bestaaffenhed, nemlig det paa Flakkebjerg. Det har viist sig, at det netop som privat Anstalt — det er en Anstalt, der er reist og ledet af et privat Selskab og væsentlig styret af en enkelt Mand — har udviklet sig i høieste Grad og har en Afslægter, der er voget saaledes, at den snart er dobbelt saa stor som Moderkolen, medens Høglidgaard endnu staar paa samme Standpunkt som for 25 Aar siden. Den Slags Kjendsgjerninger lader sig virkelig ikke modbevise, og jeg skal derfor meget varmt anbefale, hvad jeg her har sagt. — Der er endnu nogle ganske faa Bemærk-

ninger, som jeg ikke kan undlade at gjøre. Efter hvad der er kommet til min Kundskab, er det ikke blot ved Slagen der er Træng til et Fyrstib, men det er sagt mig af praktiske Spøfsk — og det ikke af en enkelt, men af flere — at det ogsaa vilde være i høieste Grad heldigt, ja næsten nødvendigt for med nogenlunde Kryghed at kunne besøge Gshbjerg Havn, at der ligger et Fyrstib ved Blaavand. Jeg beklagede meget, at jeg ikke havde den Dan-nelse, som vilde udfordres, for at jeg selv personlig kunde skaffe mig en Overbevisning om disse Ting, men jeg erfarede, at det er en meget udbredt Overbevisning blandt seilende Skippere, blandt virkelig praktiske Folk, at der for nogenlunde betryggende til enhver Tid at kunne besøge Gshbjerg Havn, nødvendigvis maa stationeres et Fyrstib ved Blaavand, hvilket tillige vilde forhindre de allerfleste af de Strandinger, som nu foregaa paa Hornet. — Ved Siden heraf skal jeg tillade mig efter ligefrem Opfordring at henstille en Betragtning, som jeg har hørt gjort gjældende af lignende Folk som dem, til hvilke jeg her har hentydet, nemlig den, at Fyr- og Vagervæsenet her til Lands overhovedet i mange Henseender staar betydelig tilbage for andre Landes, og navnlig er der for mig fremhævet stærke og alvorlig mente Indsigelser imod hele — som man spotvis kalder det — Kofteystemmet. Dette er blot et Indlæg, blot en Hensigtning, jeg skal gjøre. — Jeg skal endvidere — og dette sker ligeledes efter Opfordring — henlede vedkommende Ministers Opmærksomhed paa, at det er en almindelig udbredt Anskuelse, at Ministeriet er altsor knapt med at tildele Apothekere Bevilling paa Landet. Der er ikke faa Gagne, hvis Beboere søle sig betydelig brøstholdne ved at skulle nødsages til at rejse undertiden 2 til 3 Mil for at komme til et Apothek, og det kan undertiden ogsaa være vanskeligt nok om Vinteren at skulle rejse, om endog blot 1 a 2 Mil. — Jeg har dernæst et Par Bemærkninger at gjøre med Hensyn til den høitærede Indenrigsministers Dmtale af Postoverskudet. Jeg skal i den Henseende henholde mig til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgtreds (Th. Nielsen), naar han sagde, at dette Overskud bedre end noget Andet beviste, at det Alertal, der i Fjor forlangte Portoen nedsat, havde haat god Grund at faa paa. Smidlerid bemærkede den ærede Indenrigsminister, at dette Overskud væsentlig vilde forsvinde ved de Arbeider, der foreslåede, men jeg spørger: Ere disse Arbeider af den Bestaaffenhed, at deres Udsættelse et Aar eller to vilde have volbet uoverkommelige Vanskeligheder, og hvad borger for, at vi ikke, dersom vort Forslag var blevet fulgt, allerede nu havde haat dette samme Overskud, og maasse om nogle Aar havde faaet det fordoblet? Det er dog en Kjendsgjerning, at jo mere Befordringsomkostningerne nedsettes, desto livligere bliver Benyttelsen deraf, og jeg tror derfor ikke, at der kan bygges Noget paa de Argumenter, som den